



**Česká školní inspekce  
Středočeský inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIS-551/18-S

Název	<b>Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Beroun - Hlinky, Okružní 1404</b>
Sídlo	<b>Okružní 1404, Beroun-Město, 266 01 Beroun</b>
E-mail	<b>skola@soshlinky.cz</b>
IČ	<b>00 664 740</b>
Identifikátor	<b>600 006 859</b>
Právní forma	<b>Příspěvková organizace</b>
Zastupující	<b>Mgr. Eva Jakobová</b>
Zřizovatel	<b>Středočeský kraj</b>
Místo inspekční činnosti	<b>Okružní 1404, Beroun-Město, 266 01 Beroun Svatojánská 217/19, Beroun-Závodí, 266 01 Beroun</b>
Termín inspekční činnosti	<b>12. 2. 2018 – 16. 2. 2018</b>

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky (dále také „MZ“) – hodnocené období od školního roku 2013/2014 k termínu inspekční činnosti.

### **Charakteristika**

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy (dále „SŠ“), domova mládeže (dále „DM“), školní jídelny a školní jídelny-výdejny v souladu se zápisem

do rejstříku škol a školských zařízení. K 30. 9. 2017 se v SŠ vzdělávalo 156 žáků v oborech středního vzdělání s maturitní zkouškou (dále „maturitní obory“) 64-41-L/51 Podnikání (nástavbové studium), 65-42-M/02 Cestovní ruch, 36-47-M/01 Stavebnictví a 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy a 379 žáků v oborech středního vzdělání s výučním listem (dále „nematuritní obory“) 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 36-52-H/01 Instalatér, 26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud, 66-52-H/01 Aranžér, 33-56-H/01 Truhlář, 23-51-H/01 Strojní mechanik, 23-51-E/01 Strojírenské práce, 65-51-H/01 Kuchař-číšník, 29-54-H/01 Cukrář, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, 66-51-H/01 Prodavač. Nejvyšší povolený počet žáků (1650) byl využit z 32 %. Počet žáků v SŠ dlouhodobě klesá (v roce 2013 činil 699 žáků), a to zejména v maturitních oborech (od r. 2013 pokles o 42 %; v nematuritních oborech o 13 %). V maturitních oborech je nejvíce žáků v oboru vzdělání Podnikání (53 v denní, 25 v dálkové formě vzdělávání) a Cestovní ruch (55 žáků). V DM bylo ubytováno 41 žáků (naplněnost 59 %), přibližně polovina je z jiných škol.

K datu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 49 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z toho 16 podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). Většina žáků se SVP se vzdělává v oborech Stravovací a ubytovací služby a Strojírenské práce. Škola vzdělává 11 žáků s odlišným mateřským jazykem bez jazykové bariéry.

### **Hodnocení podmínek vzdělávání**

Ředitelka školy vede školu od r. 2012. Z dlouhodobých záměrů se daří zlepšovat materiální podmínky zejména pro praktické vyučování v pracovišti v Okružní ulici. Skladba nematuritních oborů je v souladu s dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Středočeského kraje, v roce 2015 škola nově zahájila výuku v oboru Strojní mechanik. Ve vztahu k žádoucímu zlepšování výsledků vzdělávání žáků v maturitních oborech je předložená koncepce obecná, bez konkretizace cílů a postupů k jejich dosažení. Nízkou úspěšností žáků ve společné části MZ se koncepce zabývá jen okrajově, dílčí záměr (důraz na jazykovou a matematickou připravenost žáků) se škole naplňovat nedaří.

Struktura řízení odpovídá velikosti školy a organizaci výuky ve dvou pracovištích. Při řízení SŠ ředitelka úzce spolupracuje se dvěma zástupci a dvěma vedoucími učitelkami odborného výcviku. Funkční je každodenní operativní řízení SŠ. Strategické plánování, pedagogické vedení zaměstnanců, přijímání opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání a kontrolní činnost vyžadují zlepšení. Ze záznamů z pedagogické rady, předmětových komisí či porad vedení, z rozhovorů s pedagogy i z výsledků vzdělávání je zřejmé, že se škole nedaří zvyšovat počet žáků školy a zlepšovat jejich prospěch zejména v maturitních oborech. Předmětové komise se jen výjimečně zabývají výsledky vzdělávání žáků a opatřeními k jejich zlepšení. Někteří nově působící pedagogové nebyli do žádné z předmětových komisí zařazeni a jejich práce se tedy neúčastní, což snižuje efektivnost činnosti komisí. Kontrolní a hospitační činnost vykonávaná ředitelkou i dalšími členy vedení školy dostatečně nereaguje na problémové oblasti činnosti školy (neúspěšnost žáků ve společné části MZ aj.). Závěry z hospitační činnosti jsou s pedagogy projednávány jen individuálně. Pro účinnou aplikaci vzdělávacích strategií na úrovni školy chybí projednávání obecných poznatků z hospitační činnosti v rámci pedagogické rady nebo předmětových komisí. Pedagogická rada se sice výsledky vzdělávání žáků pravidelně zabývá, avšak převážně jen v rovině sumarizace a statistiky.

Ve školních vzdělávacích programech (dále „ŠVP“) maturitních oborů je z předmětů společné části MZ v souladu s koncepcí cíleně z disponibilních hodin posíleno především vzdělávání v cizích jazycích. Pro posílení přípravy k MZ jsou zařazeny semináře z cizího jazyka nebo matematiky. Nedostatky v kontrolní činnosti vedení se promítly do obsahu

těchto ŠVP v oblasti přijímání uchazečů (chybělo začlenění jednotné přijímací zkoušky). ŠVP nematuritních oborů byly v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Disponibilní hodiny v nich vhodně posilují odborné předměty včetně odborného výcviku (dále „OV“). Rozvrhy vyučovacích hodin byly v souladu s učebními plány ŠVP. Vzdělávání v DM je poskytováno podle ŠVP, jehož koncepce vychází z potřeby vést žáky zejména ke zdravému životnímu stylu. Organizace činností v DM je funkční.

Činnost školního poradenského pracoviště (tři výchovné poradkyně, dvě školní metodičky prevence) je plánovitá a pravidelně vyhodnocovaná. Výchovné poradkyně zajišťují informování vyučujících o žácích se SVP, spolupracují se školskými poradenskými zařízeními. Škola sice identifikuje žáky ohrožené školní neúspěšností, nedaří se jí však motivovat je k aktivnímu přístupu k učení. Jejich podpora ze strany školního poradenského pracoviště i učitelů je nesystematická, zahrnuje zejména nabídku konzultací, o které žáci s prospěchovými problémy většinou nejeví zájem.

Realizaci prevence rizikového chování koordinuje školní poradenské pracoviště. Chování žáků (např. záškoláctví, šikana, kouření a požívání dalších návykových látek, nekázeň ve výuce, vandalismus) je řešeno především výchovnými komisemi (školní poradenské pracoviště, vedení školy, třídní učitelé aj.). Se žáky a jejich rodiči jsou projednávána porušení školního řádu, stanovována jsou opatření ke zlepšení chování žáků, vyhodnocováno je jejich naplňování. Využívána jsou také kázeňská opatření včetně podmíněného vyloučení. Třebaže je tato činnost systematická a průkazná, pozitivní výsledky bývají v řadě případů jen krátkodobé. Vytváření neformálních vztahů v kolektivu účelně napomáhají např. lyžařské kurzy, zahraniční zájezdy a stáže, projektové dny, exkurze.

Pedagogický sbor SŠ tvoří 60 kmenových pedagogů (39 učitelů teoretického vyučování, 20 učitelů OV a jeden asistent pedagoga), z nichž předpoklad odborné kvalifikace nesplňuje 10 učitelů (dva působí na základě zákonné výjimky) a asistent pedagoga. Podíl odborně kvalifikovaných učitelů OV se od poslední inspekční činnosti zvýšil. Dále ve škole působí na krátké pracovní úvazky 13 externích pedagogů, z toho šest bez odborné kvalifikace. Personální zabezpečení DM zajišťují tři vychovatelé, z toho dva jsou odborně kvalifikovaní. Ředitelka v několika případech neprokázala, že odborně kvalifikované učitele SŠ hledá. Vzdělávání v předmětech společné části MZ zajišťuje 14 pedagogů, z nichž jeden nesplňuje předpoklad odborné kvalifikace. Čtyři vyučující cizích jazyků nemají příslušné odborné zaměření. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je zaměřené zejména na vzdělávání učitelů odborných předmětů, případně na vzdělávací akce týkající se rizikového chování žáků. DVPP obsahuje jen minimálně vzdělávacích akcí zaměřených na inovativní formy a metody výuky, neodpovídá tak dostatečně aktuálním potřebám školy. Sdílení poznatků z DVPP není systematické, probíhá pouze neformálně.

Škola působí v Berouně ve dvou místech – Okružní 1404 (maturitní obory, strojírenské obory, obor Aranžér, teoretická výuka oboru Truhlář, DM, školní jídelna) a Svatojánská 217 (gastronomické obory, obor Prodavač, dílny oboru Truhlář, školní jídelna-výdejna). V Okružní ulici jsou dostatečné prostory pro výuku teoretických předmětů (včetně informatiky a jazyků), tělocvična s posilovnou, víceúčelové venkovní hřiště a moderně vybavené dílny pro OV zejména strojírenských oborů. Většina učeben je vybavena prezentační technikou, která byla v hospitovaných hodinách převážně účelně využita. Pro podporu rozvoje čtenářské gramotnosti nemá škola dostatečné materiální podmínky. Zastaralý knižní fond nelze ve výuce efektivně využít. Ve výuce cizích jazyků je využívána běžná audiotechnika, k dispozici je dostatečný počet cizojazyčných slovníků. Pro výuku matematiky škola účelně využívá obvyklé pomůcky (rýsovací potřeby, modely aj.) a učební texty. V DM jsou žáci ubytováni v pokojích dvou a třílůžkových. K dispozici mají klubovnu, studovnu a kuchyňku, využívají některé prostory školy (posilovna, hřiště). Zařízení DM je

viditelně opotřebené, některé prostory (např. čítárna) nejsou provozuschopné. Ve Svatojánské ulici jsou kromě učeben pro teoretické vyučování k dispozici dílny, cvičné kuchyně, učebna stolničení aj. Výuka tělesné výchovy probíhá ve sportovní hale. Materiální podmínky pracoviště neumožňují uskutečňovat souvislé praktické vyučování gastronomických oborů, a to ani v prvním ročníku, kdy žáci získávají základní manuální dovednosti. Zásadní modernizaci vyžadují také obě truhlářské dílny. Vedení školy letos zahájilo realizaci projektu ke zlepšení materiálních podmínek tohoto pracoviště.

Při přijímání uchazečů do maturitních oborů pro školní rok 2017/2018 škola kromě výsledků jednotné přijímací zkoušky (61% vliv na pořadí uchazeče) zohledňovala také prospěch v předchozím vzdělávání, přičemž body za prospěch získávali a byli přijati i uchazeči s průměrným prospěchem horším než 2,50. Jiné ověřování vzdělávacích předpokladů uchazečů škola neprováděla. Přijati byli (stejně jako v předchozích letech) všichni uchazeči. Rovněž do nematuritních oborů a do DM byli přijati všichni zájemci.

Škola rozvíjí přínosné partnerské vztahy. Významnými partnery jsou především firmy, v jejichž pracovištích probíhá praktické vyučování. Ke zlepšení kvality odborného vzdělávání žáků výrazně přispívají pravidelná společná jednání školy a partnerů, která se promítají např. do úprav ŠVP či realizace OV ve firmách. Škola se rovněž podílí na vzdělávání instruktorů OV u zaměstnavatelů. Zahraniční mobilita žáků podporuje jejich jazykovou gramotnost i rozvoj odborných znalostí a dovedností. Škola pravidelně spolupracuje rovněž s partnery v rámci prevence rizikového chování. Kvalitní vztahy vytváří vedení školy i se sdružením zákonných zástupců žáků, které se podílí např. na zlepšování materiálních podmínek školy.

Žáci jsou prokazatelně poučováni o dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví. Dohledy byly v době inspekční činnosti vykonávány, kontrola nad osobami vstupujícími do budov byla zajištěna. Příčiny úrazů (nejčastěji sportovní aktivity, praktické vyučování) škola vyhodnocuje, přijímá většinou účinná opatření (opakované poučování žáků aj.). Riziko vzniku úrazu bylo zjištěno v truhlářské dílně (rozbité skleněné výplně oken). Škola nedostatek odstranila.

Škola hospodáří s finančními prostředky ze státního rozpočtu včetně rozvojových programů MŠMT a s provozními prostředky od zřizovatele. Zřizovatel účelově přispívá na stipendia žáků. V období let 2016 a 2017 od něj škola získala i další finanční prostředky, např. na projekt Technická inovace výuky (stavební úpravy areálu OV). Významnou složkou financování jsou i vlastní příjmy, zejména produktivní práce žáků. V rámci doplňkové činnosti škola účelně využívá volnou ubytovací kapacitu domova mládeže. Všechny finanční zdroje školy včetně prostředků z různých projektů a programů (např. Erasmus) jsou efektivně vynakládány k zajištění vzdělávání v souladu se ŠVP.

## **Hodnocení průběhu vzdělávání**

V hodinách teoretických předmětů převládala frontální výuka zaměřená většinou na znalostní cíle. Tomu odpovídalo i užší spektrum výukových forem a metod, které zpravidla (zhruba ve třech čtvrtinách výuky) nevedly k dostatečné aktivizaci žáků. Chybělo využití skupinové práce nebo práce ve dvojicích. Ve třídách nematuritních oborů s vyšším podílem žáků se ŠVP byl v hospitovaných hodinách zaznamenán účelný individuální přístup. V ostatních třídách však byla potřebná diferenciací výuky jen výjimkou. Hodiny vyučující hodnotili spíše formálně, bez výraznějšího zapojení žáků a ověření naplnění vzdělávacího cíle či pochopení učiva. Příležitosti k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení žáků nebyly využity.

Hospitované hodiny českého jazyka v maturitních oborech vzdělání byly lépe připravené po stránce odborné, méně z hlediska metodického. Převládalo využití výkladu nebo řízeného rozhovoru, do kterého se aktivně zapojovala pouze část žáků. Dominantní role učitele často vedla k pasivitě některých žáků. Prostor pro vyjádření vlastního názoru žáků a jejich souvislejší argumentaci učitelky systematicky nevytvářely. V řízeném rozhovoru se často spokojily s jednoslovnými odpověďmi. Jen v části hodin vyučující využily didaktickou techniku pro zvýšení názornosti. V závěru hodin chybělo efektivní shrnutí a upevnění probíraného učiva. V dálkové formě vzdělávání vyučující cíleně připravovala žáky na ústní zkoušku společné části MZ (analýza uměleckého a neuměleckého textu). Frontální ověřování znalostí však neposkytovalo pedagožce ani žákům efektivní zpětnou vazbu o jejich připravenosti k maturitní zkoušce.

Kvalitu výuky anglického jazyka ovlivňovala různá míra pedagogických zkušeností učitelů. Ve výuce vedené erudovanou vyučující byli žáci vhodně aktivizováni střídáním výukových forem a metod, včetně využití didaktické hry. Při skupinové práci si žáci efektivně rozvíjeli slovní zásobu i schopnost reagovat v běžných komunikačních situacích. Méně zkušení či nekvalifikovaní učitelé volili málo efektivní vzdělávací strategie (převaha řízeného rozhovoru) či nedodrželi správný didaktický postup při rozvíjení řečových dovedností (např. při poslechu s porozuměním). Ve větší části výuky bylo opomíjeno formativní hodnocení. Žáci prokazovali rozdílnou úroveň jazykových znalostí a dovedností, především v nastavbovém studiu však převážně nižší než je úroveň stanovená příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Ve výuce matematiky byl kombinován výklad se samostatnou prací žáků. V prvním ročníku čtyřletých oborů vzdělání zpočátku žáci byli aktivní, rychle však ztráceli pozornost a v případě zvýšené chybovosti i motivaci k práci. Důsledkem byla jejich vyšší pasivita v poslední třetině výuky. Část příkladů řešili mechanicky, nápodobou. Jen někteří dokázali zvolený postup či nápravu chyby odůvodnit. Učitelka se žákům vhodně individuálně věnovala, výrazné rozdíly v jejich znalostech a chybějící diferenciaci výuky však snižovaly její efektivitu. Ve vyšších ročnících a v nastavbovém studiu byla výuka vedena zkušenými učitelkami, které důsledně žáky aktivizovaly. Výuka byla komunikativní. Cíleně byla uplatněna práce s chybou. Zařazeny byly vhodně i typové příklady z didaktických testů užitých ve společné části MZ a problémové úlohy. Systematicky byla podporována představivost a příhodně i kreativita žáků. Žáci byli většinou aktivní, zažitě postupy dokázali uplatnit. U složitějších nebo neznámých úloh však bylo patrné, že jim chybí vhled do strategie řešení, jen přibližně třetina z nich byla schopna se v zadání zorientovat.

Ve výuce fyziky byla podnětně zařazena videoukázka, kompetence žáků k učení byla při jejím využití jen částečně rozvíjena, nebyla dostatečně podporována jejich samostatnost při hledání a třídění informací. Pozitivem bylo dobré propojení teoretického učiva s poznatky žáků z běžného života.

Ve výuce teoretických odborných předmětů maturitních oborů se učitelé často omezili v průběhu vyučovací hodiny pouze na řízený rozhovor či výklad s diktátem poznámek. Jen ojediněle žáci samostatně vyhledávali požadované informace, logicky odvozovali poznatky (např. při práci s mapou). Jen občasné využívání didaktických pomůcek a prezentační techniky nepodporovalo dostatečně názornost výuky.

Výuka odborných předmětů u technických nematuritních oborů (strojírenské obory, Truhlář, Instalatér) byla většinou názorná (ukázky materiálů, součástí aj.). Při výkladu nové látky pedagogové vhodně vycházeli z dosavadních znalostí žáků. Účelné bylo využití mezipředmětových vztahů i propojení teoretického učiva s praktickými poznatky žáků z OV. Žáci zpravidla používali správnou terminologii. V předložených schématech se většinou dokázali zorientovat, problémy jim činila jejich tvorba. Pozitivem byla zhruba

v polovině výuky komunikativní atmosféra, žáci reagovali na podněcující dotazy učitele, navrhovali pracovní postupy aj. Samostatné pořizování poznámek se jim nedařilo, zpravidla nedokázali rozlišit podstatné informace od doplňkových. Hospitované hodiny teoretické výuky v gastronomických oborech byly připravené a věcně správné. Vyučující se k žákům chovali vstřícně, v hodinách převažovala pozitivní atmosféra. Nedostačující byla diferenciací učiva. Všichni žáci většinou řešili stejné úlohy, pouze ojediněle byla zaznamenána podpora nadaných nebo zohlednění žáků se SVP. Aktivizace žáků byla účinná jen částečně. Vyšší zájem o výuku žáci projevovali zejména v případech, kdy teoretická výuka souvisela s OV, jinými předměty nebo praktickým životem. Učitelé vhodně a v souvislostech upozorňovali žáky na rizika ohrožující zdraví. Ve většině hodin vyučující účelně rozvíjeli komunikativní kompetence žáků. I v těchto oborech žáci projevovali nízkou míru samostatnosti při pořizování poznámek z výkladu, většinou je pouze opisovali promítnuté dataprojektorem. V závěrech hodin bylo přínosem pro utřídění a zapamatování učiva jeho shrnutí žáky pod vedením učitele.

Ve výuce informačních a komunikačních technologií ve všech oborech byla efektivně kombinována samostatná práce žáků s frontálně vedenou instruktáží. Při plnění úkolů byli žáci většinou aktivní, postupovali svým vlastním tempem, v případě nesnázi jim učitelé poskytovali podporu. Žáci v hodinách dosáhli stanovených dovednostních cílů.

Praktické vyučování strojírenských oborů je realizováno na velmi dobré úrovni. Prováděné činnosti vycházejí ze ŠVP a respektují specifika jednotlivých oborů. Odborný výcvik probíhá pod vedením erudovaných pedagogů ve školních dílnách, kde žáci získávají prvotní praktické odborné dovednosti a upevňují si pracovní návyky. Motivaci žáků ve vyšších ročnících zvyšuje jejich práce na pracovištích partnerů školy. Z průběhu OV bylo patrné, že teoretické znalosti žáci dokáží aplikovat v praxi. Zřejmý byl pokrok v kvalitě odborných dovedností žáků. Pracovní tempo respektovalo jejich individuální možnosti a schopnosti. Plnění úkolů předcházela instruktáž ze strany učitelů (instruktorů), v případě potřeby i opakovaná. V průběhu OV žáci pracovali samostatně, používali vhodný pracovní oděv, ochranné pomůcky a dodržovali zásady bezpečnosti a ochrany zdraví. Plnění a kvalitu OV škola průběžně sleduje a vyhodnocuje. Systém spolupráce školy se smluvními partnery při zabezpečování kontroly docházky a průběhu vzdělávání žáků na pracovištích je kvalitně nastavený a funkční. Výuka OV oboru vzdělání Truhlář byla hospitována ve školní dílně. Žáci se účelně podíleli na jednotlivých pracovních operacích při zhotovení finálního výrobku. Znali pracovní postup, uvědoměle používali ochranné pracovní prostředky. Dokázali posoudit kvalitu materiálu i vlastní činnosti. Vyučující měl o výkonech jednotlivců přehled. V gastronomických oborech vzdělání probíhá OV především ve smluvních pracovištích. Dále žáci jeden den v týdnu pracují pod vedením učitelů OV v odborných učebnách školy. Hospitována byla výuka vedená učiteli OV i instruktory. Žáci si vhodně upevňovali pracovní dovednosti a návyky. Motivací pro ně byla produktivní práce včetně zakázek pro veřejnost. Přínosem pro žáky je také jejich účast na školeních u partnerů školy, kde se seznamují s novými technologiemi, a získávání certifikátů ze specializovaných kurzů (např. barmanský, studené kuchyně).

Ke smysluplnému využívání volného času žáků ubytovaných v DM napomáhá nabídka zejména sportovních činností. Pozitivem je, že žáci mají dostatek času na vzdělávání.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání**

Individuální výsledky vzdělávání žáků škola zjišťuje obvyklými způsoby (písemné a ústní zkoušení, hodnocení praktické činnosti při odborném výcviku aj.). Výsledky tříd

i jednotlivců vyhodnocuje čtvrtletně v pedagogické radě, chybí však systematická analýza příčin neúspěchu, přijetí a realizace odpovídajících opatření.

Zákonní zástupci žáků jsou o jejich výsledcích informováni prostřednictvím elektronického informačního systému a dále při třídních schůzkách. Při náhlém nebo výrazném zhoršení prospěchu žáka jsou rodiče operativně kontaktováni telefonicky či e-mailem, jsou zváni k projednání výsledků do školy. Jen v případě dobré spolupráce s rodiči se podaří výsledky žáka zlepšit.

V průběhu vzdělávání se prospěch žáků v nematuritních a maturitních oborech vzdělání významněji neliší. Ve školním roce 2016/2017 prospělo přibližně 86 % žáků (2 % s vyznamenáním), neprospělo 14 % žáků, obdobně jako v předešlých dvou školních rocích. Žáci maturitních oborů nejčastěji neprospívají z předmětů společné části MZ, příp. z některých odborných předmětů (ekonomických aj.). Žáci nematuritních oborů bývají méně úspěšní v matematice a některých odborných předmětech. Vyšší podíl neprospívajících žáků bývá zejména v prvním ročníku. Ve vyšších ročnících zpravidla neprospěch (či nehodnocení) žáků ve více předmětech koresponduje s jejich vysokou absencí. Průměrná absence se pohybuje kolem 200 hodin na žáka za rok, z toho je přibližně 10 % hodin neomluvených. Vyšší neomluvenou absenci vykazují žáci nematuritních oborů. Přestože škola důsledně uplatňuje pravidla stanovená ve školním řádu (nehodnocení v případě absence vyšší než 30 %, kázeňská opatření nebo hodnocení chování sníženým stupněm v případě neomluvené absence), nedaří se jí absenci výrazněji snížit. Také podpora žáků ohrožených neprospěchem v důsledku vyšší absence není dostatečně účinná.

V maturitních oborech u žáků ohrožených neprospěchem škola od loňského školního roku přistoupila k jednáním s rodiči i žáky, kteří následně využili možnost změny oboru z maturitního na nematuritní obor. Škola tak usiluje o snížení podílu žáků, kteří v průběhu vzdělávání školu z důvodu neprospěchu předčasně opouštějí. Vysoký podíl žáků, kteří v prvním ročníku vzdělávání zahájí, ale úspěšně ho ve standardní době nedokončí, je však patrný zejména v nástavbovém studiu. V něm např. v maturitním ročníku 2016/2017 úspěšně složilo MZ pouze 10 % žáků odpovídajícího prvního ročníku (ostatní ukončili vzdělávání často již v prvním ročníku, neprospěli na konci maturitního ročníku nebo neuspěli u MZ). Ve čtyřletých oborech vzdělání uspělo u MZ přibližně 20 % žáků odpovídajícího prvního ročníku. Efektivita vzdělávání je tak zejména v nástavbovém studiu velmi nízká. Učitelé i vedení školy jako jednu z příčin uvádějí nízké vzdělávací předpoklady žáků, přesto však byli přijímáni všichni uchazeči a pro přijetí nebyla stanovena nejnižší hranice úspěšnosti.

Výsledky žáků dosahované ve společné části MZ se zhoršily zejména v posledních třech letech. V roce 2017 dosáhla hrubá neúspěšnost (podíl žáků neúspěšných u MZ nebo zkoušku nekonajících z celkového počtu přihlášených žáků) ve čtyřletých oborech 65 %, v nástavbovém studiu 75 %. Přibližně polovina této neúspěšnosti byla tvořena žáky, kteří MZ konali, ale neuspěli. V roce 2015 a 2016 hrubá neúspěšnost ve čtyřletých oborech kolísala kolem 40 % a v nástavbovém studiu činila přibližně 69 %. Také v roce 2013 a 2014 byla hrubá neúspěšnost u nástavbového studia vždy výrazně vyšší než u čtyřletých oborů.

Z podrobných výsledků zkoušek společné části MZ vyplývá, že neúspěšnost žáků čtyřletých oborů byla v roce 2016 a 2017 způsobena spíše jejich horšími výsledky v českém jazyce a literatuře (didaktické testy a písemné práce) než v cizích jazycích (matematiku volí tito žáci výjimečně). V nástavbovém studiu naopak žáci zpravidla neprospívali z volitelných zkoušek společné části MZ (včetně matematiky, kterou volili častěji než žáci čtyřletých oborů vzdělání).

Z podrobné analýzy prospěchu žáků je patrná výrazná disproporce mezi prospěchem žáků v matematice, příp. v cizích jazycích v maturitním ročníku a následně u MZ. Zatímco

v českém jazyce a literatuře se žáci u MZ zhorší proti průměrnému prospěchu nanejvýš o půl stupně, v cizích jazycích přibližně o 0,5 – 1 stupeň, v matematice toto zhoršení dosahuje téměř 2 stupňů. Uvedené zjištění dokládá, že hodnocení žáků v průběhu vzdělávání v matematice není vhodně nastaveno a nekoresponduje s hodnocením u maturitní zkoušky.

Škola se výsledky dosahovanými ve společné části MZ prokazatelně zabývá, analyzuje je celkově i na úrovni dílčích zkoušek. Na základě vyhodnocení neúspěšnosti žáků i míry jejich předčasných odchodů ze vzdělávání přistoupila škola od letošního školního roku k utlumení dálkové formy vzdělávání v nástavbovém studiu. Obvyklá opatření (procvičování didaktických testů i dalších dílčích zkoušek, rozbor problematických úloh, nabídka doučování, konzultací, dílčí úpravy ŠVP, intenzivnější hospitační činnost aj.) se neprojevila snížením neúspěšnosti žáků ve společné části MZ. Přijímání všech uchazečů bez ohledu na jejich předpoklady pro vzdělávání a chybějící realizace komplexních opatření ke snížení neúspěšnosti nevytváří podmínky pro snížení neúspěšnosti žáků ve společné části MZ.

Závěrečné zkoušky v oborech s výučním listem ve školním roce 2016/2017 nekonalo přibližně 10 % žáků 3. ročníku. Ze žáků konajících závěrečné zkoušky prospělo (po opravných zkouškách) 98 % žáků (8 % s vyznamenáním). Přibližně čtvrtina žáků však poprvé konala závěrečné zkoušky až v zářijovém termínu (na konci třetího ročníku konali opravné zkoušky nebo získávali klasifikaci v náhradním termínu) a zhruba 10 % žáků uspělo až v opravném termínu závěrečných zkoušek.

Účinný rozvoj odborných kompetencí žáků dokládají jejich úspěchy v profesně zaměřených soutěžích na školní i regionální úrovni. Aktivně se do nich zapojují zejména žáci nematuritních oborů (např. celoučilištní soutěže v odborných dovednostech, soutěž Automechanik Junior, Gastro Poděbrady, ENERSOL aj.). Od letošního roku škola vhodně motivuje žáky autoopravárenských oborů k aktivitě a zájmu o výuku ve spolupráci s partnerskou firmou (směna QR kódů-bodů udělovaných za výkony ve škole a při praxi za věcné odměny).

Výsledky činnosti žáků ubytovaných v DM se příznivě projevují např. při sportovních akcích školy.

## **Závěry**

### **Hodnocení vývoje**

- od poslední inspekční činnosti v roce 2013 došlo k poklesu počtu žáků ve škole
- změnila se oborová skladba (zavedení oboru vzdělání Strojní mechanik)
- zvýšil se podíl odborně kvalifikovaných učitelů odborného výcviku
- zlepšily se materiální podmínky pro výuku praktického vyučování na pracovišti v Okružní ulici, zahájen byl projekt ke zlepšení materiálního zázemí ve Svatojánské ulici
- přetrvává vysoká absence žáků včetně neomluvené, vysoký podíl žáků předčasně ukončujících vzdělávání
- zvýšila se neúspěšnost žáků ve společné části MZ

### **Silné stránky**

- kvalitní materiální zázemí pro odborný výcvik strojírenských oborů
- dobrá spolupráce s partnery při zajišťování praktického vyučování přispívá k efektivnímu rozvoji odborných kompetencí žáků
- účelná projektová činnost podporuje realizaci odborného vzdělávání



### **Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení**

- nedostatečné zázemí pro realizaci odborného výcviku na pracovišti ve Svatojánské ulici
- nedostatky v kontrolní činnosti vedení školy, nesystematický postup řešení školní neúspěšnosti
- škola přijímá uchazeče do maturitních oborů vzdělání bez zohlednění jejich vzdělávacích předpokladů
- nedaří se zvyšovat počty žáků a snižovat jejich předčasné odchody ze vzdělávání
- podpora poskytovaná žákům ohroženým školním neúspěchem není účinná
- chybějící odborná kvalifikace učitelů se v některých případech projevovала metodickými nedostatky ve výuce (zejména cizích jazyků)
- nízká míra uplatnění účinných aktivizačních forem a metod výuky
- neefektivní závěry vyučovacích hodin, chybí shrnutí učiva, zhodnocení dosažení vzdělávacího cíle
- další vzdělávání pedagogických pracovníků neodpovídá potřebám školy, není zaměřené na efektivní formy a metody výuky
- jazykové znalosti a řečové dovednosti žáků především v nástavbovém studiu neodpovídají úrovni dané rámcovým vzdělávacím programem
- dlouhodobá a zvyšující se neúspěšnost žáků ve společné části maturitní zkoušky,

### **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**

- zlepšit materiální podmínky pro vzdělávání (pracoviště ve Svatojánské ulici)
- zvýšit kvalitu a důslednost kontroly, včetně kontroly průběhu vzdělávání
- zefektivnit podporu žáků ohrožených školním neúspěchem
- další vzdělávání pedagogů systematicky zaměřit na rozhodující potřeby školy (získávání odborné kvalifikace, oblast didaktiky, efektivních metod a forem výuky)
- ve výuce cíleně aktivizovat žáky vhodnými pedagogickými postupy, diferencovat výuku podle individuálních potřeb a předpokladů žáků
- přijímat uchazeče s odpovídajícími předpoklady pro vzdělávání
- zvážit výmaz oboru vzdělání Podnikání
- realizovat účinná opatření ke zlepšení výsledků ve společné části maturitní zkoušky (motivovat žáky ke zlepšení docházky do školy; rozvíjet jejich kompetence k učení).

### **Stanovení lhůty**

**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě o přijatých opatřeních písemně informovat Českou školní inspekci.**

**Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.**

## Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – údaje školy k termínu inspekční činnosti
2. Zřizovací listina Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Beroun-Hlinky, Okružní 1404, čj. OŠMS/3057/2001, včetně dodatků č. 1 až 14
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci změny zápisu do rejstříku škol a školských zařízení čj. 037292/2015/KUSK ze dne 25. 3. 2015
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. MSMT-43330/2014-4, ze dne 20. 2. 2015
5. Jmenování do funkce ředitelky školy, čj. 097041/2012/KUSK, ze dne 26. 6. 2012, potvrzení ve funkci ředitelky školy, čj. 078500/2016/KUSK, ze dne 25. 5. 2016
6. Vize školy a koncepční dokumenty účinné k termínu inspekční činnosti
7. ŠVP oborů vzdělání 37-41-M/01 Provoz a ekonomika dopravy, 65-42-M/02 Cestovní ruch, 36-47-M/01 Stavebnictví, 64-41-L/51 Podnikání, 66-52-H/01 Aranžér, 23-51-E/01 Strojírenské práce, 23-51-H/01 Strojní mechanik, 23-68-H/01 Mechanik opravář motorových vozidel, 26-51-H/02 Elektrikář-silnoproud, 33-56-H/01 Truhlář, 36-52-H/01 Instalatér, 29-54-H/01 Cukrář, 65-51-H/01 Kuchař-číšník, 66-51-H/01 Prodavač, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, účinné k datu inspekční činnosti
8. Roční plán školy – školní rok 2017/2018
9. Hospitační záznamy – školní roky 2016/2017 a 2017/2018
10. Školní matrika vedená elektronicky – stav k termínu inspekční činnosti
11. Školní řád SŠ, vnitřní řád DM – účinné k termínu inspekční činnosti
12. Výroční zprávy o činnosti školy ve školních letech 2015/2016 a 2016/2017
13. Třídní knihy a deníky OV vedené ve školních letech 2013/2014 – 2017/2018 (vzorek)
14. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2017/2018
15. Záznamy z pedagogických rad, porad vedení, úsekových porad učitelů a z jednání předmětových komisí vedené ve školních letech 2016/2017 a 2017/2018
16. Zápisy z třídních schůzek, školní rok 2017/2018
17. Dokumentace žáků se SVP včetně IVP – stav k termínu inspekční činnosti
18. Plán činnosti výchovných poradců, dokumentace výchovného poradenství, záznamy výchovných komisí ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
19. Školní preventivní program, školní rok 2017/2018
20. Doklady o přijímání uchazečů ke vzdělávání v SŠ a doklady o přijímání žáků do DM – školní rok 2016/2017 (vzorek)
21. Dokumentace o závěrečných zkouškách v oborech s výučním listem – školní rok 2016/2017
22. Dokumentace o ukončování vzdělání MZ – školní roky 2014/2015 - 2017/2018
23. Plány DVPP a doklady o jeho průběhu – školní rok 2016/2017 a 2017/2018
24. Personální dokumentace pedagogů SŠ a DM – stav k termínu inspekční činnosti
25. Protokoly o komisionálních zkouškách, školní rok 2016/2017 – vzorek
26. Deníky výchovných skupin DM, školní roky 2016/2017, 2017/2018
27. Matrika DM – osobní spisy žáků, stav k termínu inspekční činnosti
28. Zápisníky bezpečnosti práce, školní rok 2017/2018 – vzorek
29. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (záznamy o provedených školeních, prověrkách, revizní zprávy, provozní řády odborných učeben aj.)
30. Rozpis dohledů nad žáky pro školní rok 2017/2018
31. Knihy úrazů SŠ a DM, záznamy o úrazech, školní roky 2016/2017, 2017/2018
32. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-1986/13-S ze dne 4. 11. 2013

33. Hospodářská dokumentace školy za rok 2016 a 2017 (závazné ukazatele rozpočtu včetně vypořádání, účetní závěrka, hlavní kniha)
34. Zpráva o hospodaření a činnosti příspěvkové organizace za rok 2016 a 2017
35. Zápis o skutečnostech zjištěných při inspekční činnosti ze dne 16. 2. 2018

### **Poučení**

**Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.**

**Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.**

#### **Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor	<i>P. Čámský v. r.</i>
Mgr. Ivana Reihsová, školní inspektorka	<i>I. Reihsová v. r.</i>
Ing. Jindra Malíková, školní inspektorka	<i>J. Malíková v. r.</i>
Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka	<i>M. Richterová v. r.</i>
Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice	<i>J. Jungerová v. r.</i>
Ing. Petr Hradecký, přizvaná osoba – odborník na technické předměty	<i>P. Hradecký v. r.</i>

V Praze 5. dubna 2018

#### **Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

Mgr. Eva Jakubová, ředitelka školy	<i>E. Jakubová v. r.</i>
------------------------------------	--------------------------

V Berouně 6. dubna 2018